

Emre ILGAZ

Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler
Enstitüsü, Genel Sosyoloji ve
Metodoloji A.B.D. Yüksek Lisans
Öğrencisi, Erzurum, Türkiye
Atatürk University Graduate School of
Social Sciences, Department of
General Sociology and Methodology,
Master's Student, Erzurum, Türkiye
emre.ilgaz@atauni.edu.tr
(Sorumlu Yazar-Corresponding Author)

Geliş Tarihi/Received: 28.10.2025
Kabul Tarihi/Accepted: 19.12.2025
Yayın Tarihi/Publication: 30.12.2025

Cite this article: Ilgaz, E. (2025).
Digital Nomadism: The Impact of New
Media on the Return From City to
Countryside. *Veche*, 4(2), 52-62.
<https://doi.org/10.62147/veche.1812668>

Content of this journal is licensed under a
Creative Commons Attribution-
NonCommercial 4.0 International
License.

Dijital Göçebelik: Kentten Kırsala Dönüşte Yeni Medyanın Etkisi

Digital Nomadism: The Impact of New Media on the Return From City to Countryside

Öz

Bu makale, dijital göçebelik kavramı ve kentten kırsala dönüş hareketini, yeni medya aracılığıyla bireylerin yaşam tercihlerini nasıl şekillendirdiği bağlamında ele almaktadır. Çalışma, dijitalleşmenin bireysel ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini tartışırken, yeni medya platformlarının kırsal alanların cazibesini artırma sürecindeki rolünü analiz etmeyi amaçlamaktadır. Eleştirel literatür taraması eşliğinde analizler dijital göçebeliliğin ekonomik, sosyal ve kültürel etkilerini ortaya koyarken bireylerin kentten uzaklaşma motivasyonlarına da ışık tutmaktadır. Yeni medya içeriklerinin bireylerin kırsala dönüş kararlarındaki süreçler detaylı bir şekilde ele alınmış ve pandemi gibi dönemseller faktörlerin bu sürece olan etkisi ayrıca tartışılmıştır. Bu doğrultuda, yeni medyanın kırsala yönelme eğilimini hem görünürlük ve motivasyon unsurlarıyla desteklediği hem de bu yönelimin sürdürülebilirliğinin dijital altyapı ile uyum süreçleriyle yakından ilişkili olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Dijital Göçebelik, Kentten Kırsala Göç, Yeni Medya*

Abstract

This article discusses the concept of digital nomadism and the movement from urban to rural in the context of how individuals shape their life choices through new media. The study aims to analyze the role of new media platforms in the process of increasing the attractiveness of rural areas while discussing the effects of digitalization on individual and social life. While literature review and analysis reveal the economic, social and cultural effects of digital nomadism, they also shed light on individuals' motivations to move away from the city. The impact of new media content on individuals' decisions to return to rural areas has been discussed in detail and the impact of periodic factors such as the pandemic on this process has been also discussed. In this regard, it is evident that the tendency toward rural regions is supported by new media with aspects of visibility and incentive, and that the processes of adaption with digital infrastructure are strongly linked to the sustainability of this trend.

Keywords: *Digital Nomadism, New Media, Urban to Rural Migration*

Giriş

21. yüzyılın dijitalleşme çağında yaşam biçimleri, mekân tercihleri ve çalışma alışkanlıkları köklü bir dönüşüm geçirmektedir. Teknolojinin sunduğu esneklik bireylerin mekânlardan bağımsız bir şekilde çalışmasına olanak tanıırken, kent merkezli yoğun yaşamın baskısından kurtulup kırsal alanlara yönelen yeni bir hareketi de beraberinde getirmiştir. Dijital göçebelik (digital nomadism) bu bağlamda salt bir yaşam tarzı değil; modern bireylerin çalışma, mekân ve zaman algısını yeniden şekillendiren bir olgu olarak dikkat çekmektedir (Demirel-İli, 2023).

Bu değişim sürecinde yeni medya yalnızca dijital göçebeliği mümkün kılan teknolojik bir araç olarak kalmayıp, beraberinde kırsal yaşamı görünür kılan ve bireylerin bu yaşam biçimine geçiş motivasyonlarını şekillendiren bir platform işlevi görmektedir. Özellikle, sosyal medya platformları kentten kırsala göç eden bireylerin deneyimlerini geniş bir kitleyle paylaşarak, modern hayata alternatif arayan tüketiciler için bir alan sunmaktadır. Pandemi dönemi bu eğilimi daha da hızlandırmış ve bireylerin izole yaşam arayışını güçlendirmiştir. Sağlıklı beslenme, sürdürülebilirlik ve doğa ile uyumlu bir yaşam arayışındaki artış kırsal alanlara olan ilgiyi artırmış; dijital platformlar aracılığıyla kırsalda yaşamın sunduğu fırsatlar bireylerin kentten uzaklaşma kararlarını pekiştirmiştir (Özdemir, 2020, ss. 833-840).

Dijital sahne gündelik yaşamın bir uzantısı olarak mekânı genişleten bir ayna işlevi görmektedir. Gündelik yaşamdaki tüm pratikler, karşılaşmalar ve oluşlar dijital sahnede de vuku bulmaktadır (Gülsoy, 2017, s. 155). İnternet altyapısı, gündelik hayatın bilinen rutinlerini akışkan bir düzlemde yeniden kurgulamaya fırsat sunmaktadır (Bağrıyanık, 2022, ss. 3-22).

Özelleşen iletişim araçları; toplumsal yaşamı yeniden örgütleyen, bireylere mekândan bağımsız şekilde iletişim kurmaya fırsat veren teknolojilere dönüşmüştür (Şişecioğlu, 2022, ss. 23-47). Yeni medya araçlarının kurumsal yapılar içerisindeki etkileşimi de dijital taşıdığı, bireylere kurumsal kimlikleri haricinde dijital görünürlük kazandıran doğası yadsınamaz konumdadır (Gülsoy, 2019, s. 191). Tüm bunlar birlikte ele alındığında, dijital göçebelik yeni bir yaşam tarzı olarak anlaşılır şekilde popülerleşmektedir. Dijital nomadizmin özellikle beyaz yaka ve uzaktan çalışabilen toplumsal kesimler için bir alternatif yaşam tarzı olarak popülerleşmesi, tıpkı deniz tatilinin toplumun işçi kesimi için bir yaşam pratiğine dönüşmesi (Storey, 2023, s. 30) gibi popüler ve kalıcı bir aktiviteye mi dönüşeceği sorusunu akla getirebilir. Ancak, çeşitli devletlerin dijital göçebe vizeleri, oturma hakları ve hatta kendi emeklilik sistemlerine dâhil etmek üzere yaptıkları yasal düzenlemeler olguyu çok boyutlu hale getirmektedir¹.

Bu çalışma, kendi sınırlılığı dahilinde küresel bir dijital göçer olmanın belki de ilk adımı olarak değerlendirilebilecek olan kent yaşamından uzaklaşmak ve kırsal yaşamda dijital göçebe olma pratiğini tetikleyen dijital içerik motivasyonlarına odaklanacaktır. Çalışma çerçevesinde; dijital göçebelik kavramı ve kentten kırsala dönüş hareketi, yeni medya içeriklerinin bireylerin yaşam tercihleri üzerindeki etkisi bağlamında ele alınacaktır. Çalışma, dijitalleşmenin bireysel ve toplumsal yaşam üzerindeki dönüştürücü etkilerini tartışırken, yeni medya araçlarının kırsal yaşamı nasıl cazip hale getirdiğini analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Dijital Göçebelik

Dijital göçebelik, dijital teknolojilerin sunduğu olanaklar sayesinde bireylerin çalışma ve yaşam mekânlarını özgürce seçebildiği, yerel bağlardan bağımsız bir yaşam pratiğidir (Kaya Deniz, 2019, s. 101). Covid-19 pandemisi, dijital göçebeliliğin yaygınlaşmasını hızlandırarak uzaktan çalışma sayesinde birçok çalışan için bu yaşam tarzını daha erişilebilir hale getirmiş, geçiş sürecini kolaylaştırmış, geleneksel ofis çalışanları zaman ve mekâna bağlı kalmadan uzaktan çalışmaya yönlendirilmiş ve dijital göçebe hayatını deneyimleme fırsatı bulmuştur (Almeida vd., 2021, ss. 2–4). Bireyler, bir internet bağlantısına ve teknolojik araçlara erişimle işlerini sürdürebilirken dünyanın farklı bölgelerinde yaşayarak veya seyahat ederek çalışma fırsatı bulurlar (Bozdoğan ve Özuz-Dağdelen, 2022, s. 1). Dijital göçebelik, bireysel özgürlük arayışının yanı sıra çalışma kültüründeki yapısal bir değişimi de temsil eder. Kentlerin yüksek maliyetli yaşam standartları, çevresel baskılar, sosyal stres faktörleri, ilaçsız tarım, organik beslenme ve sağlıklı gıda arayışı bireyleri daha izole, doğa ile iç içe ve sürdürülebilir bir yaşam biçimine yönlendirmiştir (Özdemir, 2020, ss. 833-845). Bu yaşam modelini benimseyenler, genellikle, kırsal alanlarda ve farklı kültürlerde daha sade bir hayat sürdürmeyi tercih etmektedir.

Yeni medya, dijital göçebelik olgusunun yayılmasında hem bilgilendirici hem de motive edici bir platform olarak kritik bir rol oynar. Özellikle YouTube ve Instagram, kırsal alandaki üreticilerin çalışma ve yaşam deneyimlerini detaylı bir şekilde paylaşımlarına olanak tanıyarak bu hayat anlayışını daha somut ve cazip hale getirmektedir. Bu içerikler, üretim yöntemlerinden gündelik köy yaşantısına kadar geniş bir perspektif sunarak izleyicilere ekolojik yaşam biçiminin uygulanabilirliğini göstermektedir (Avcı, 2023, ss. 912-917). Facebook grupları ve bloglar ise, bireylerin bilgi paylaşımı ve topluluk oluşturma süreçlerini destekleyerek potansiyel dijital göçebeler için bir rehber ve destek ağı sunmaktadır (Taşdelen, 2023, s. 301). Dolayısıyla, sosyal medya sadece bireysel bir tercih olmaktan çıkıp, geniş kitleleri etkileyen bir sosyal trende dönüşmüş, insanları bir araya getirerek toplumsal hareketlerin şekillenmesine katkıda bulunmuştur. Giderek artan etkisiyle de bireyler arasındaki iletişimi güçlendirirken aynı zamanda fikirlerin, değerlerin ve kültürel değişimlerin küresel ölçekte yayılmasını sağlayarak toplumsal dinamikleri derinden etkilemiştir.

Buraya kadar ki kısımdan da anlaşılacağı üzere, dijital göçebelik sadece bir sosyal yaşam biçimi olmayıp, insanların mekân ve zaman anlayışını değiştiren, geleneksel yaşam ve çalışma alışkanlıklarını dönüştüren küresel bir hareket olarak da ortaya çıkmaktadır. Bu hareket bireylere esneklik ve özgürlük sağlarken, diğer yandan mekânsal ayrışma, toplumsal bağların zayıflaması ve dijital eşitsizlik gibi yeni tartışmaları da beraberinde getirmektedir (Avcı, 2023, ss. 905-907). Söz konusu hareketin niş bir pratikten çıkarak toplumsal bir trend olarak hızla yayılmasına ise pandemi süreci büyük katkı sağlamıştır.

¹ Örneğin, Kırgızistan 2025 yılında yabancı vatandaşlara “Dijital Göçebe” statüsü tanıyan yasal düzenlemeyi kalıcı hale getirmiştir. Bu düzenleme, dijital göçebelerin 10 yıla kadar ülkede yasal olarak çalışma ve konaklama hakkı elde etmesine olanak tanımaktadır (VisaIndex, 2025).

Kaynak: <https://visaindex.com/news/kyrgyzstan-approves-a-permanent-procedure-for-granting-digital-nomad-status-to-foreigners/>

İnsanlar izolasyon ve sosyal mesafe önlemleriyle birlikte daha sağlıklı bir gündelik yaşam arayışına girmiş; buna paralel olarak uzaktan çalışma uygulamalarının yaygınlaşması, bu yaşam biçimini hem bireyler hem de şirketler için daha kullanışlı ve ulaşılabilir bir seçenek haline getirmiştir.

Yeni Medya

Yeni medya bireylerin iletişim kurma, bilgiye erişme ve hayat dinamiklerine dair karar verme süreçlerini derinden etkileyen bir araç olarak günümüz modern toplumlarında önemli bir yer edinmiştir. Dijital göçebelerin hem işlerini sürdürmelerinde hem de küresel hareketliliklerini desteklemelerinde kritik bir rol oynayan yeni medya özellikle internet tabanlı iş modelleri, dijital araçlar ve sosyal medya platformları, dijital göçebelerin küresel ölçekte çalışmasını ve bağlantıda kalmasını mümkün kılmaktadır (Hermann ve Paris, 2020, ss. 329–330). Dijital platformlar, özellikle YouTube, Instagram, Facebook ve TikTok, bilgi paylaşımı ve motivasyon oluşturma açısından hem profesyonel hem de sosyal hayatta güçlü bir etki yaratmaktadır. Kırsal yaşama geçiş yapmak isteyen bireyler bu platformlar aracılığıyla doğal tarım yöntemleri, kırsalda yaşam koşulları ve sürdürülebilir yaşam uygulamaları hakkında detaylı bilgilere ulaşabilmektedir (Özdemir, 2020, ss. 840-845).

Dijital platformlar, kullanıcılar arasında dijital toplulukların oluşmasına da katkı sağlar. Bu platformlar, ortak ilgi alanlarına sahip bireyleri bir araya getirir ve bilgi paylaşımı ile dayanışma için uygun bir zemin oluşturur. Dijital platformlarda şehirden kırsala göç edenlerin paylaştığı hikayeler izleyicilere ilham kaynağı olmakla birlikte bu süreci kolaylaştırmaya yönelik pratik bilgiler de sunmaktadır. Dijital platformlarda göç eden bireylerin paylaştığı deneyimler, kırsal yaşama uyum sürecinde karşılaşılan zorlukları ve bu zorluklara üretilen çözümleri ortaya koyarak, kırsala yerleşmeyi düşünenler için değerli bir rehber işlevi görür. Gerçek deneyimlerden süzülün bu paylaşımlar, kırsalda yaşamayı planlayanlar için değerli bir kaynak niteliği taşıırken, kırsal yaşamın avantajlarını ve olası zorluklarını açıkça aktararak, süreci planlayanların daha bilinçli, hazırlıklı ve güvenle ilerlemelerine katkı sağlar (Avcı, 2023, ss. 910-912).

Yeni medyanın sunduğu olanaklar kırsala dönüş süreçlerinde önemli bir role sahiptir. Dijital araçlar, bireylerin karşılaşılabilecekleri güçlükleri öngörüp hazırlıklı olmalarına yardımcı olurken yaşamlarını yeniden şekillendirme konusunda da onları cesaretlendirmektedir. Dolayısıyla, yeni medya yalnızca bir iletişim aracı değil, bireylerin karar alma süreçlerini etkileyen ve toplumsal değişime katkıda bulunan güçlü bir platform haline gelmiştir. Dijital topluluklar ise bilgi ve deneyim paylaşımının ötesinde dayanışmayı ve motivasyonu artırarak kırsala göç sürecini daha erişilebilir ve uygulanabilir hale getirmektedir.

Kırsal yaşamı teşvik eden içeriklerin görünürlüğünü artırarak şehir hayatının tüketim odaklı yapısına alternatif bir yaşam modeli sunan yeni medya araçları, kırsal yaşamı vurgulayan videolar, yazılar ve görseller, doğa ile iç içe bir yaşamın sağladığı huzur, üretim odaklı yaşamın getirdiği tatmin ve toplumsal dayanışmanın önemini ön plana çıkarmakla birlikte; sağlıklı beslenme, organik üretim ve sade yaşam gibi kavramlar bu içeriklerin merkezinde yer almaktadır (Özdemir, 2020, s. 841). Böylece bireyler hem kişisel hem de toplumsal düzeyde dönüşüm sağlayacak bir hayat anlayışına yönlendirilmektedir.

Ekonomik ve Sosyal Değişim

Dijitalleşme, kırsal alanlarda ekonomik fırsatların yeniden şekillenmesine ve toplumsal yapının dönüşmesine önemli katkılar sağlamaktadır. Dijital ekonomi, özellikle kırsal bölgelerde girişimciliği teşvik ederek yenilikçi iş anlayışı ve dijital pazarlara erişim yoluyla farklı olanaklar sunmaktadır. Online platformlar üzerinden organik ürün satışından, kırsal turizmin dijital pazarlamasına kadar pek çok faaliyet kırsal bölgelerde ekonomik canlılık sağlamaktadır. Özellikle e-ticaret platformları ve sosyal medya kanalları, kırsal üreticilerin daha geniş bir kitleye ulaşmasını mümkün kılmakta ve geleneksel tarım modellerini dijitalleşen bir yapıya dönüştürmektedir (Özdemir, 2020, ss. 842-845). Bu durum, kırsal ekonomide yeni gelir kaynakları oluştururken, ekonomik bağımsızlık açısından bireylere yeni yollar ve yöntemler sunmaktadır. Bununla birlikte, dijitalleşme beraberinde yeni zorlukları da getirmektedir. Şehir yaşamından kırsala yönelen beyaz yakalılar, dijital stresle başa çıkma gerekliliğiyle karşı karşıya kalmaktadır. Uzaktan çalışma koşullarının yaygınlaşması, iş-özel yaşam dengesini zorlaştırmakta ve sürekli çevrim içi olma zorunluluğu bireylerde yıpratıcı etkiler yaratabilmektedir (Bozdoğan ve Özuz Dağdelen, 2022, s. 270).

Dijital göçebeler işlerini internet aracılığıyla organize ederek geleneksel ofis kültüründen bağımsız yeni bir sosyal kimlik oluşturmakta ve bu durum bireylerin yaşam tarzlarını ve toplumsal bağlarını yeniden şekillendirmektedir (Almeida vd., 2021, s. 2). Bununla birlikte, dijital göçebelik yalnızca bireysel hareketlilikle sınırlı kalmayıp küresel düzeyde ekonomik ve sosyal değişimleri de tetiklemiştir, özellikle gelişmekte olan ülkelerde dijital göçebeler nedeniyle "transnasyonel soylulaştırma" sürecinin hızlandığını ve bu durumun konut fiyatlarının artmasına, yerel halkın ekonomik olarak dışlanmasına yol açabileceğini belirtmektedir (Cook, 2023, s. 258). Öte yandan, birçok ülke dijital göçbeleri cezbetmek amacıyla "dijital göçebe vizeleri" sunarak bu yeni iş gücünü kendine çekmeye çalışmaktadır (Hermann ve Paris, 2020, s. 330). Dijital göçebelik, kırsal ve düşük yaşam maliyetine sahip bölgelerin ekonomik dönüşümünü hızlandırırken, bazı bölgelerde kira fiyatlarının yükselmesine ve yerel halkın yaşam koşullarının zorlaşmasına da sebep olabilmektedir (Hannonen, 2020, ss. 10-12).

Kırsalda sosyal sermaye ve topluluk dinamikleri yeni medya ve dijitalleşmenin etkisiyle güçlenmektedir. Geleneksel dayanışma pratikleri, dijital topluluklar ve sosyal medya aracılığıyla modern bir boyut kazanmıştır. Kırsal alanlarda yaşayan bireyler, dijital platformlar üzerinden bilgi paylaşımında bulunarak sosyal bağlarını güçlendirmekte, dayanışma kültürünü sürdürülebilir bir yapıya taşımaktadır (Avcı, 2023, s. 906). Ayrıca, kırsalda yeni medya kullanımının artışı, toplumsal dayanışma ve paylaşım anlayışını pekiştirerek bireylerin sosyal sermayesini artırmaktadır. Örneğin, kırsal yaşamın güzelliklerini, ekonomik avantajlarını ve topluluk dayanışmasını vurgulayan dijital içerikler, bireylerin kırsalda daha etkin bir şekilde yaşam sürmelerine destek olmaktadır (Ak-Kuran ve Kuran, 2022, ss. 65–74).

Sonuç olarak dijital ekonomi ve yeni medya, kırsal alanlarda ekonomik ve sosyal dönüşümün temel unsurları arasında yer almakta; bireylerin yaşam kalitesini artırırken yeni fırsatlar ve zorluklar getirmektedir. Bu süreç kırsalda yaşayan ya da yaşamayı planlayan bireyler için hem ekonomik hem de sosyal sermayeyi geliştiren bir dönüşümü beraberinde getirmektedir.

Dijitalleşme ve Kentten Kaçış

Dijitalleşme, bireylerin günlük yaşam alışkanlıklarını, çalışma modellerini ve mekân tercihlerini yeniden tanımlayan bir dönüşüm sürecini beraberinde getirmiştir. Bu kapsamda dijital göçebelik kavramı, teknolojinin sunduğu esneklikle birlikte bireylerin hem profesyonel hem de bireysel hayatlarını özgürleştirdiği bir yaşam biçimi olarak öne çıkmaktadır. Literatür, bu hareketin toplumsal, ekonomik ve kültürel boyutlarını ele alırken, yeni medya platformlarının bireylerin yaşam tercihlerini şekillendirme sürecindeki kritik rolünü vurgulamaktadır. Bu çerçevede, dijital göçebeliliğin kırsala dönüşteki etkisi ve yeni medya içeriklerinin bu süreçteki katkıları daha derinlemesine incelenmesi gereken bir konu olarak dikkat çekmektedir.

Sürer (2021, ss. 1-11), Covid-19 pandemisi sırasında kent yaşamından kırsal yaşama olan göçü ele alan çalışmada, pandeminin toplumsal değişim üzerindeki etkilerine odaklanmıştır. Araştırmada, pandeminin getirdiği sosyal mesafe ve izolasyon gereklilikleri doğrultusunda insanların kalabalık kentlerden kırsal alanlara yönelme eğilimlerini ve bu süreçte kırsal alanların yeniden değer kazanmasını incelenmiştir. Literatür çalışması odaklı nitel bir araştırma olan bu çalışmada, fenomenoloji deseni benimsenmiş ve akademik kaynaklardan toplanan veriler tematik analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Araştırmanın sonucunda, pandeminin kırsal alanlara olan talebi artırarak ikinci konutlara yönelimi hızlandırdığını, kırsal yaşamın doğal tarım ve izole yaşam olanakları nedeniyle cazip hale geldiği tespit edilmiştir. Çalışmada kentlerden kırsal alanlara göçün temel nedenleri arasında kalabalıktan uzaklaşma isteği ve doğal yaşam tercihleri ön plana çıkmış, kırsal alanların uzun vadede sürdürülebilir bir çözüm sunabileceği vurgulanmıştır. Bu çalışmada sadece Covid-19 pandemisi sürecinde kentten kırsala göçün artışı göz önünde bulundurulduğundan, kırsal alanların gelişen önemi üzerine daha kapsamlı araştırmalar yapılması gerekmektedir. Pandemi sürecinde yeni medya araçlarının da sosyalleşme ve bireysel yaşam üzerindeki etkileri analiz edilerek, kırsal alanların sosyal bağlamda bireylere nasıl daha iyi hizmet sunabileceği üzerinde durulabilir.

Avcı (2023, ss. 906–915), çalışmada geleneksel ekolojik bilginin dijital medya ortamlarında nasıl yeniden üretildiğini, dolaşıma girdiğini ve sürdürülebilir bir kültürel mirasa dönüşme potansiyelini incelemiştir. Araştırma YouTube platformunda tarım ve hayvancılık temalı içerik üreten @NurgulAkdogan ve @orhuntoptkaya kanallarını ele alarak, dijitalleşmenin

geleneksel bilgi aktarımındaki rolünü ortaya koymayı amaçlamaktadır. Nitel araştırma yönteminin benimsendiği çalışmada doküman analizi ve içerik analizi teknikleri kullanılmış video içerikleri, izleyici yorumları, etkileşim oranları ve içeriklerin bağlamsal temaları ayrıntılı biçimde incelenmiştir. Bulgular, bu kanalların geleneksel üretim pratiklerini görünür kıldığını, kırsal yaşamla ilgili bilgi ve becerilerin geniş bir izleyici kitlesine ulaştırıldığını ve dijital ortamda ortak bir kültürel bellek oluşumuna katkı sağladığını göstermektedir. Araştırma sonucunda, dijital platformların yalnızca bilgi paylaşımına değil, sosyal grupların oluşmasına, dayanışma pratiklerinin güçlenmesine ve geleneksel yaşam biçimlerine yönelik ilginin artmasına da aracılık ettiği belirlenmiştir. Çalışma, dijital ekolojinin somut olmayan kültürel mirasın korunması ve yeni kuşaklara aktarılmasında önemli bir araç olduğunu vurgulamakta; gelecekte farklı coğrafyalara, kültürlere ve üretim biçimlerine ait YouTube kanallarının karşılaştırmalı olarak ele alınmasını önermektedir. Ayrıca dijital içeriklerin izleyiciler üzerindeki uzun vadeli etkilerinin, kırsal yaşama yönelim, üretim pratiklerine katılım ve geleneksel bilginin sürdürülebilirliği bağlamında detaylandırılması gerektiğine dikkat çekmektedir. Bu doğrultuda, yeni medya araçlarının dijital ekosistem içinde kültürel sürekliliği destekleyen çok yönlü bir mekanizma olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Albayrak (2021, ss. 63–72), bu çalışmada Artvin'de kırsala dönüş yapan nüfusun ekonomik ve kültürel etkilerini incelemiştir. Araştırma kapsamında özellikle Yusufeli, Şavşat ve Ardanuç ilçelerinde tarım, mesken kullanımı ve sosyal yapılar üzerindeki değişimleri ele almıştır. Çalışmanın amacı pandemi etkisiyle şehirden köye dönüş yapan bireylerin kırsalın ekonomik ve kültürel yapısındaki değişimlere katkılarını analiz etmektedir. Araştırmaya pandemi sürecinde Artvin kırsalına geri dönüş yapan yaşları 54 ile 78 arasında değişen 5 kadın ve 7 erkek olmak üzere toplam 12 kişi katılmıştır. Nitel araştırma yöntemiyle yürütülen çalışmada arazi çalışmaları, yarı yapılandırılmış görüşmeler ve yerinde gözlem yöntemleri kullanılmıştır. Çalışmanın bulguları kırsala dönüşün geleneksel tarım uygulamalarının canlanmasını, kooperatifleşme hareketlerinin artmasını ve kırsal ekonominin yeniden yapılandırılmasını desteklediğini göstermektedir. Betimsel analiz yöntemiyle incelenen veriler neticesinde, tarımsal faaliyetlerde artış, sosyal dayanışmanın yeniden canlanması ve köylerin altyapısının iyileştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma gelecekte kırsala dönüş hareketinin uzun vadeli etkilerinin incelenmesi, genç nüfusun kırsala dönüşünün teşviki, dijital teknolojilerin kırsal yaşama entegrasyonu, altyapı eksiklerinin giderilmesi, çevresel etkilerin değerlendirilmesi, kooperatifleşmenin yaygınlaştırılması, toplumsal uyumun artırılması ve mekânsal planlamanın iyileştirilmesi gibi konularda araştırmalar yapılmasını önermektedir. Bu çalışmada vurgulanan kooperatifleşme, sosyal dayanışma ve tarımsal faaliyetlerin canlanması gibi unsurlar, dijital platformlar aracılığıyla daha geniş bir kitleye ulaşarak kırsal yaşamın cazibesini artırmak için kullanılabilir. Özellikle, genç nüfusun kırsala dönüşünü teşvik etmek adına; sosyal medya içeriklerinin etkisi, dijital teknolojilerin kırsal yaşama entegrasyonu ve kırsal alanların altyapısal eksiklerinin giderilmesi üzerine çalışmalar yapılabilir. Ayrıca, yeni medya araçlarının kırsal ekonomiyi canlandırmadaki rolü, bireylerin kırsal yaşama adaptasyonu ve çevresel sürdürülebilirlik bağlamında etkileri değerlendirilebilir. Bu kapsamda, dijitalleşmenin kırsal kalkınma politikalarına entegrasyonu ve uzun vadeli etkileri incelenebilir.

Gümüş (2023, ss. 298-311), çalışmasında sanal-dijital kültür ortamında YouTube üzerinden yerel imgelerin temsil biçimleri ve toplumsal bellekle ilişkisini incelemiştir. Araştırma, yerel içeriklerin dijitalleşme bağlamında nasıl şekillendiğini ve bu içeriklerin kültürel mirasın aktarımına olan katkılarını anlamayı amaçlar. YouTube'da yerel yaşam stillerini paylaşan çeşitli kanal sahipleri örneklem olarak seçilmiş ve içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Bulgular dijital platformların yerel imgeleri nostaljik bir yaklaşımla idealize ettiğini ve bu imgelerin geniş kitlelere ulaşarak kültürel bellek unsurlarını canlı tuttuğunu göstermektedir. Gelecekteki çalışmalar, dijitalleşmenin kültürel kimlik ve miras üzerindeki etkilerini daha kapsamlı şekilde ele alabilir, YouTube gibi platformların yerel kültürü koruma ve dönüştürmedeki işlevlerini derinlemesine inceleyebilir. Ayrıca, yerel imgelerin dijital ortamda sürdürülebilirliği ve toplumsal algıya etkileri üzerine stratejiler geliştirilmesi önerilebilir.

Ak-Kuran ve Kuran (2022, ss. 63–77), Türkiye'de kentsel alanlardan kırsal alanlara göç eden bireyleri ele alarak "toprağa dönüş" hareketini incelemiştir. Çalışmanın temel amacı, kırsal alanlara göç eden bireylerin bu kararı almalarındaki motivasyonlarını, yaşadıkları deneyimleri ve karşılaştıkları zorlukları anlamaktır. Literatür taraması kapsamında toprağa dönüş hareketinin ekonomik, politik, kültürel ve ekolojik temelleri araştırılmıştır. Çalışmanın katılımcıları farklı yaş, eğitim ve meslek gruplarından gelen 24 kişiden oluşmaktadır. Metodoloji açısından nitel bir araştırma yöntemi benimsenmiş ve yarı

yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak katılımcılara sorular yöneltilmiştir. Araştırma sonucunda, toprağa dönüşçülerin homojen bir grup olmadığı, eğitim durumları, mesleki geçmişleri ve tarımsal üretim süreçleriyle ilişkileri açısından farklılaştıkları tespit edilmiştir. Analiz sürecinde, katılımcı görüşleri içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiş ve kırsal alanlara göç eden bireylerin toplumsal ve ekonomik anlamda sürdürülebilir bir yaşam arayışında oldukları ortaya konulmuştur. Gelecekteki çalışmalar, dijital medyanın kırsala göç üzerindeki etkisi bağlamında derinlemesine incelenebilir. Özellikle, yeni medya araçlarının kırsal yaşamı cazip hale getirme ve bireylerin bu yöndeki kararlarını şekillendirme süreçlerindeki rolü araştırılabilir. Dijital platformların, tarımsal bilgi paylaşımı ve kırsalda sürdürülebilir yaşam oluşturmadaki katkıları ele alınabilir. Farklı sosyoekonomik grupların dijital medya aracılığıyla kırsala uyum süreçleri karşılaştırılarak kırsal kalkınmayı destekleyecek stratejiler geliştirilebilir.

Özdemir (2020, ss. 833-845), çalışmasında köye dönüş hareketini medya bağlamında ele alarak tüketim karşıtı yeni yaşam biçimlerinin nasıl sunulduğunu incelemiştir. Çalışmanın temel amacı, medyada köye dönüş hareketinin hangi temalarla işlendiğini ve bu içeriklerin tüketicileri nasıl etkilediğini ortaya koymaktır. Literatür taramasında tüketim kültürüne karşı gelişen alternatif yaşam biçimlerinin sürdürülebilir tüketim, organik üretim ve çevre bilinci ekseninde şekillendiği vurgulanmaktadır. Araştırmanın katılımcıları doğrudan bireylerden oluşmamakta, TRT Belgesel ve CNN Türk gibi kanallarda yayınlanan "Yeni Köylü," "Yeşil Doğa" ve "Bi Çiftlik" programlarının içerikleri incelenmiştir. Çalışma nitel bir yöntemle gerçekleştirilerek içerik analizi tekniği kullanılıp programların tematik kodlaması yapılmıştır. Temel bulgular köye dönüş hareketinin tüketim karşıtı bir yaşam biçimi olarak medya aracılığıyla doğal yaşam, sürdürülebilirlik ve üretim odaklı bir hayatı teşvik ettiğini göstermektedir. Analiz sürecinde program içerikleri deşifre edilerek temalar belirlenmiş ve tüketicilere verilen mesajlar değerlendirilmiştir. Bu kapsamda gelecekteki araştırmalar dijital medyanın köye dönüş hareketindeki rolünü daha detaylı inceleyebilir. Özellikle dijital platformlarda yayınlanan içeriklerin sürdürülebilir tüketim, organik üretim ve çevre bilinci gibi temalarla bireyleri nasıl etkilediği araştırılabilir. Yeni medya araçlarının kırsal yaşamı cazip hale getirmek için tüketim karşıtı mesajları nasıl sunduğu ve bu içeriklerin kitlelerde yarattığı davranış değişiklikleri incelenebilir. Ayrıca dijitalleşmenin bireylerin kırsala dönüş kararları üzerindeki uzun vadeli etkileri ile yerel ekonomilere ve toplumsal dayanışmaya katkıları üzerine çalışmalar yapılabilir. Bu doğrultuda, medya içeriklerinin kırsal kalkınma politikalarıyla nasıl uyumlu hale getirilebileceği değerlendirilebilir.

Kaya-Deniz (2019, ss. 101-110), makalesinde dijitalleşme sürecinin bir sonucu olarak ortaya çıkan dijital göçebelik kavramı, hedonizm ve bireyselleşme çerçevesinde ele alınmıştır. Çalışmanın amacı, haz odaklı bireylerin dijitalleşme sayesinde mekândan bağımsız çalışarak özgür bir yaşam biçimi oluşturma süreçlerini incelemektir. Araştırma literatür taramasına dayalı nitel bir yöntemle gerçekleştirilmiş ve dijital göçebelerin kısa süreli işler ve dijital araçlar sayesinde esnek çalışma düzenleri kurarak geçimlerini sağladıkları tespit edilmiştir. Dijitalleşmenin ve iletişim teknolojilerinin bireylerin çalışma hayatını nasıl dönüştürdüğüne odaklanan bu çalışmada dijital göçebelerin hem keyif hem de iş odaklı yaşamlarını nasıl dengeledikleri değerlendirilmiştir. Sonuç olarak dijitalleşmenin bireyleri fiziksel sınırlardan kurtararak, onlara hem çalışma hem de haz odaklı bir yaşam biçimi sunabildiği görülmüştür. Bu doğrultuda yapılacak sonraki araştırmalar, dijital göçebelerin kentten kırsala geçiş süreçlerini, kırsal yaşamın sosyal medyada nasıl cazip hale getirildiğini ve bu dönüşümün yerel halk üzerindeki etkilerini inceleyebilir. Ayrıca, kırsal bölgelerde dijital teknolojilere erişim ve altyapı sorunları gibi konulara odaklanılabilir. Dijital göçebelik ile kırsal yaşam arasındaki ilişki çevresel sürdürülebilirlik açısından da ele alınarak kırsal alanların artan popüleritesinin uzun vadeli etkileri araştırılabilir. Bu çalışmalar, dijitalleşmenin bireysel ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini daha kapsamlı bir şekilde anlamaya katkı sağlayacaktır.

Taşdelen (2023, ss. 293-317), bu makalesinde dijital göçebeler perspektifinden Türkiye'nin imajını anlamayı amaçlamıştır. Çalışmanın amacı, dijital göçebelerin yaşam tercihlerini etkileyen faktörleri inceleyerek Türkiye'nin olumlu ve olumsuz yönlerini değerlendirmektir. Araştırmada katılımcı olarak, Nomad List ve Reddit platformlarında Türkiye hakkında yorum yapan dijital göçebelerin paylaşımları incelenmiştir. Nitel bir metodoloji kullanılarak içerik çözümlemesi yöntemiyle bu verileri analiz etmiştir. Bulgular; Türkiye'nin yaşam maliyetinin uygunluğu, mutfak zenginliği ve sıcak insan ilişkileri gibi özelliklerle olumlu bir imaj sunduğunu, düşük İngilizce konuşma oranı, otoriter yapı ve enflasyon gibi sebeplerle ise olumsuz algılandığını göstermiştir. Araştırmada dijital göçebelerin yorumları kodlanarak tematik bir sınıflandırma yapılmış sonuçlar olumlu ve olumsuz özellikler üzerinden gruplandırılmıştır. Elde edilen bulgular, dijital göçebelerin Türkiye'nin ekonomik katkı

ve kültürel çeşitlilik açısından fırsatlar sunduğu algısına rağmen bazı sınırlamaları dikkate aldığını ortaya koymaktadır. Gelecekteki akademik çalışmalar dijital göçebelik olgusunu daha geniş bir çerçevede ele alabilir. Türkiye'nin farklı bölgelerindeki dijital göçebe deneyimlerinin karşılaştırılması, bölgesel farklılıkların bu bireylerin tercihlerini nasıl etkilediğini anlamaya katkı sağlayabilir. Dijital göçebelerin yerel toplumlarla olan etkileşimleri ve bu etkileşimlerin sosyal, ekonomik ve kültürel boyutları derinlemesine incelenebilir. Yeni medya içeriklerinin algı oluşturma üzerindeki etkisi daha ayrıntılı analiz edilerek, dijital platformların bu süreçte oynadığı rol netleştirilebilir. Bunun yanı sıra Türkiye'nin dijital göçebeler için bir cazibe merkezi olmasını sağlamak adına uygulanabilecek politika ve yasal düzenlemelerin etkileri araştırılabilir. Dijital göçebelerin yaşadığı psikososyal deneyimler, pandemi sonrası dönemde oluşan yeni yaşam biçimlerine uyum süreci ile birlikte ele alınabilir.

Demirel-İli (2023, ss. 30-53), makalesinde dijital göçebelerin Türkiye'ye yönelik algılarını değerlendiren bir çalışmayı ele almıştır. Çalışmanın amacı, dijital göçebelerin Nomad List platformunda Türkiye'ye dair yaptıkları yorumları analiz ederek Türkiye'nin bu bireyler üzerindeki olumlu ve olumsuz algılarını değerlendirmektir. Araştırma nitel yöntemlerden biri olan fenomenolojik desen ile yürütülmüş ve içerik analizi kullanılmıştır. Katılımcılar, Nomad List platformundaki dijital göçebelerden oluşmuş olup toplamda 35 yorum incelenmiştir. Bulgular, Türkiye'nin yemek kültürü, tarihi ve doğal güzellikleri gibi özelliklerle olumlu bir imaj sunduğunu ancak güvenlik, ulaşım ve internet altyapısı gibi konularda olumsuz algılandığını ortaya koymuştur. Araştırma dijital göçebelerin yaşayış biçimi ve beklentileri ışığında Türkiye'nin turizm stratejilerine yönelik çıkarımlar sunmaktadır. İlerleyen akademik çalışmalarda kırsal bölgelerde dijital göçebeler için uygun koşulların yaratılmasına yönelik politikaların geliştirilmesi, bu süreçte yerel halkla dijital göçebeler arasındaki sosyal etkileşimlerin analizi ve kırsal alanların ekonomik kalkınmasında dijitalleşmenin rolü detaylı şekilde incelenebilir. Bu öneriler hem bireylerin hem de toplumların dijitalleşme sürecindeki dönüşümünü daha kapsamlı şekilde anlamaya fayda sağlayabilir.

Akın (2021, ss. 27–31), dijital göçebelik kavramını ele aldığı bu çalışmada dijital göçebelerin yaşam düzenini, motivasyonlarını ve karşılaştıkları zorlukları incelemiştir. Çalışmanın amacı, dijitalleşmenin sağladığı olanaklarla bireylerin iş, seyahat ve eğlenceyi nasıl bütünleştirdiğini ve bu süreçte deneyim ile özgürlüğün nasıl merkezde yer aldığını anlamaktır. Literatür taramasında dijitalleşmenin birey ve toplumsal yaşam üzerindeki dönüştürücü etkileri vurgulanarak dijital göçebelik kavramının farklı boyutları incelenmiştir. Araştırmada farklı uluslardan gelen 14 dijital göçebe ile yapılan görüşmeler ve dijital göçebe platformlarından elde edilen veriler kullanılmış ve nitel bir yöntem olan etnografik yaklaşım benimsenmiştir. Bulgular dijital göçebelerin yaşam felsefelerinin özgürlük ve deneyim arayışı üzerine kurulu olduğunu, ancak bu yaşam pratiğinin sosyal güvenlik eksikliği yalnızlık ve finansal zorluklar gibi sorunları da beraberinde getirdiğini ortaya koymuştur. Gelecekteki akademik çalışmalarda dijital göçebelerin kırsal bölgelerdeki toplumsal uyum süreçleri yerel ekonomiye katkıları ve sürdürülebilir yaşam uygulamaları üzerine durulabilir. Kırsal bölgelerin dijital altyapısının geliştirilmesi, ortak çalışma alanlarının oluşturulması ve bu alanlarda dijital göçebeler ile yerel halk arasındaki etkileşimin incelenmesi önemli bir araştırma konusu olabilir. Yeni medya içeriklerinin kırsal yaşamı nasıl cazip hale getirdiği daha ayrıntılı şekilde ele alınarak, bu süreçte yerel yönetimlerin rolü ve katkıları analiz edilebilir. Böylece, dijitalleşme ile kırsal kalkınma arasındaki ilişkiye dair daha kapsamlı sonuçlara ulaşılabilir.

Cook (2023, ss. 256-272), makalesinde dijital göçebeliğin tanımını ve pandemi sonrası değişen bağlamını ele alan bir sınıflandırma çalışması yapmıştır. Çalışmanın amacı, dijital göçebeleri farklı kategorilere ayırarak bu yaşam biçiminin temel özelliklerini belirlemek ve dijital göçebelik ile uzaktan çalışma arasındaki farkları ortaya koymaktır. Araştırma, literatür taraması ve etnografik saha çalışmasına dayalı olarak yürütülmüş, dijital göçebelikle ilgili temel kavramlar ve uygulamalar incelenmiştir. Dijital göçebeler, çalışma türlerine ve hareketlilik durumlarına göre beş farklı kategoriye ayrılmıştır: serbest çalışan dijital göçebeler, dijital göçebe işletme sahipleri, maaşlı dijital göçebeler, deneysel dijital göçebeler ve henüz seyahat etmeyen ancak dijital göçebelğe ilgi duyan bireyler. Bulgular, dijital göçebeliğin sadece serbest çalışan bireylerle sınırlı kalmadığını, uzaktan çalışan maaşlı bireylerin de bu kategoriye dahil olabileceğini göstermektedir. Araştırmada ayrıca dijital göçebeliği analiz etmek için altı temel değişken belirlenmiştir: hareketlilikte özerklik, ev temelli uygulamalar, seyahat türü, hukuki meşruiyet, iş-yaşam dengesi ve ortak çalışma alanlarının kullanımı. Bu sınıflandırmaların, dijital göçebeliğin gelecekteki akademik araştırmalarda ve politika geliştirme süreçlerinde daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayabileceği

vurgulanmaktadır. İlerleyen çalışmalarda, dijital göçebeliliğin küresel güneyde yol açtığı sosyal ve ekonomik değişimler, yerel topluluklarla etkileşimleri ve dijital göçebeler için geliştirilen vize ve vergi politikalarının etkileri daha detaylı şekilde ele alınabilir. Bu öneriler hem bireysel hareketlilik süreçlerini hem de dijitalleşmenin iş gücü piyasaları üzerindeki etkilerini daha kapsamlı şekilde anlamakta etkili olabilir.

Hermann ve Paris (2020, ss. 329-333), makalelerinde dijital göçebeliliğin uzaktan çalışma ve seyahat hareketliliği ile nasıl kesiştiğini ele almıştır. Çalışmanın amacı, Covid-19 pandemisi sonrası uzaktan çalışmanın yaygınlaşmasıyla dijital göçebeliliğin nasıl evrildiğini ve bu yaşam tarzının iş, turizm ve göç süreçleri üzerindeki etkilerini değerlendirmektir. Araştırma, literatür taraması ve mevcut dijital göçebe pratiklerinin analizine dayanmaktadır. Makalede, dijital göçebeliliğin yalnızca serbest çalışan bireylerle sınırlı olmadığı, uzaktan çalışan maaşlı bireylerin de bu gruba dahil olabileceği vurgulanmıştır. Bulgular, pandemi sürecinin uzaktan çalışmayı daha yaygın hale getirdiğini ve bazı ülkelerin dijital göçebelere özel vize programları başlatarak bu yeni hareketliliği teşvik ettiğini göstermektedir. Örneğin; Estonya, Gürcistan, Bermuda ve Barbados gibi ülkeler dijital göçebeler için uzun süreli oturma izinleri sunmaya başlamıştır. Dijital göçebeliliğin küreselleşme, teknolojik gelişmeler ve esnek çalışma biçimleriyle nasıl şekillendiği incelenmiş, bu yaşam tarzının özgürlük ve bağımsızlık arayışıyla yakından ilişkili olduğu belirtilmiştir. Bununla birlikte dijital göçebeliliğin her zaman konforlu bir yaşam tarzı sunmadığı belirsizlik, yalnızlık ve güvencesizlik gibi zorluklar içerdiği de vurgulanmıştır. Çalışmada dijital göçebeler için ortak çalışma ve yaşam alanlarının (co-living ve co-working spaces) artan önemi üzerinde durulmuş bu alanların topluluk oluşturma süreçlerine katkı sağladığı ifade edilmiştir. Ayrıca bazı şirketlerin dijital göçebeleri hedefleyen özel hizmetler sunduğu, bunun da dijital göçebe yaşam tarzının ticarileşmesine yol açtığı belirtilmiştir. İlerleyen çalışmalarda dijital göçebeliliğin farklı sosyoekonomik gruplar için erişilebilirliği bu yaşam biçiminin sürdürülebilirliği ve dijital göçebelerin gittikleri bölgelerdeki yerel topluluklarla etkileşimleri daha detaylı şekilde ele alınabilir. Bu öneriler, dijital göçebeliliğin uzun vadeli etkilerini anlamaya ve politika geliştirme süreçlerinde önemli rol oynayabilir.

Hannonen (2020, ss. 335-353), makalesinde dijital göçebeliliğin tanımını yaparak bu olguyu yaşam tarzı hareketliliği çerçevesinde ele almıştır. Çalışmanın amacı, dijital göçebeliliği farklı akademik perspektiflerden değerlendirerek kavramın bütüncül bir çerçevede anlaşılmasını sağlamaktır. Araştırma mevcut literatürün incelenmesi ve kavramsal tartışmalar üzerinden yürütülmüş, dijital göçebeliliğin temel özellikleri ve benzer kavramlarla ilişkisi ele alınmıştır. Dijital göçebelilik diğer hareketlilik türleriyle karşılaştırılarak kavramsal çerçevesi belirlenmiş ve dijital göçebeleri anlamada iş-yaşam dengesi, hareketlilik biçimleri, topluluk oluşturma süreçleri ve teknolojinin rolü gibi temel unsurlar incelenmiştir. Makale dijital göçebeliliğin sadece serbest çalışan bireylerle sınırlı kalmadığını, uzaktan çalışan maaşlı bireylerin de bu yaşam tarzını benimseyebileceğini ortaya koymaktadır. Dijital göçebeler seyahat etme biçimlerine, çalışma şekillerine ve yerel topluluklarla kurdukları ilişkilere göre diğer göçebe gruplardan ayrılmaktadır. Çalışmada ayrıca dijital göçebeliliğin hukuki ve ekonomik yönleri, ortak çalışma alanlarının rolü ve yaşam tarzı mobilitesiyle ilişkisi değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, makale dijital göçebeliliğin hem akademik araştırmalar hem de politika geliştirme süreçleri açısından ele alınması gereken önemli bir konu olduğunu vurgulamaktadır. Gelecekteki çalışmalar için dijital göçebeliliğin yerel topluluklara etkileri, küresel hareketlilik süreçleri ve dijitalleşmenin iş gücü piyasalarına yansımaları gibi konuların daha ayrıntılı şekilde incelenebilir.

Almeida vd. (2021, ss. 1–5), makalesinde pandeminin dijital göçebeler üzerindeki etkilerini incelemiştir. Çalışma pandemi sürecinin dijital göçebe yaşam tarzını nasıl şekillendirdiğini, bu süreçte ortaya çıkan fırsat ve zorlukları belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, literatür taraması ve Reddit'teki dijital göçebelerle ilgili paylaşımların analiziyle yürütülmüştür. Dijital göçebeler pandemi sürecinde çalışma ve yaşam pratiklerinde çeşitli değişimler yaşamıştır, çalışma bu değişimleri anlamak için dijital göçebeliliğin teorik çerçevesini ele alarak kişisel, sosyal ve teknolojik üç temel boyut belirlemiştir. Kişisel boyut bireylerin motivasyonlarını ve yaşam tarzı seçimlerini; sosyal boyut, topluluklarla etkileşimlerini ve çalışma biçimlerini; teknolojik boyut ise kullanılan dijital platformları ve altyapıları kapsamaktadır. Bulgular pandeminin uzaktan çalışan bireyleri dijital göçebe yaşam tarzını denemeye teşvik ettiğini göstermektedir. Aynı zamanda çevrim içi kanalların yoğun kullanımı nedeniyle sosyal yorgunluk arttığı ve serbest çalışma platformlarının daha rekabetçi hale geldiği vurgulanmaktadır. Çalışma gelecekte dijital göçebelikle ilgili araştırmalarda gig ekonomisi, vize ve vergi politikaları, uzaktan çalışma modelleri ve yerel topluluklarla etkileşim gibi konuların detaylandırılmasının önemine dikkat çekmektedir. Bu sınıflandırmaların akademik araştırmalar ve politika geliştirme süreçlerinde dijital göçebeliliğin daha iyi anlaşılmasında etkili olabilir.

Bahri (2024, ss. 1–10), dijital göçebeliğin son yıllarda küresel ölçekte ortaya çıkardığı yeni hareketlilik biçimini ele alırken, bu olgunun klasik göç teorileri içinde nereye oturduğunu sorgulamaktadır. Yazar, özellikle sosyal medyada üretilen söylemlerin bu yeni göç biçiminin nasıl algılandığını anlamada önemli bir kaynak sunduğunu belirterek çalışmasını bu eksende kurgulamıştır. Araştırmancın veri seti, 2019 yılının Nisan–Ekim aylarında Twitter’da #digitalnomad etiketiyle paylaşılan 1394 gönderiden oluşmakta; bu paylaşımlar Sosyal Ağ Analizi yöntemiyle çözümlenmektedir. NodeXL ve Gephi yazılımları aracılığıyla ağ ilişkileri, kümelenmeler ve söylem akışı ortaya çıkarılmıştır. Analiz sonuçları dijital göçebelerin hareket yönelimlerinin, klasik literatürde alışageldiğimiz Güney’den Kuzey’e doğru gerçekleşen iş gücü göçlerinden farklı şekilde, çoğunlukla Kuzey’den Güney ülkelerine doğru olduğunu göstermektedir. Bali ve Phuket gibi Asya destinasyonları ile Madrid gibi Avrupa kentlerinin öne çıkması, dijital göçebeliğin “yaşam tarzı merkezli mobilite” niteliğini güçlendirmektedir. Çalışmada yapılan duygu analizi de sosyal medya söyleminin büyük ölçüde olumlu bir tonda olduğunu göstermektedir. Dijital göçebelilik, paylaşımlarda çoğu zaman özgürlük, esneklik, düşük maliyet, sıcak iklim ve yüksek yaşam kalitesi gibi kavramlarla ilişkilendirilmektedir. Bununla birlikte, yazar bu hareketliliğin yalnızca cazip yönleriyle değil, bazı zorluklarıyla da ele alınması gerektiğini vurgulamaktadır. Özellikle bazı destinasyonlarda hukuki altyapının yeterince gelişmemiş olması, vize süreçlerinin belirsizliği ve yerel halkla uyum konusunda yaşanan sıkıntılar göçebelerin deneyimlerinde belirleyici unsurlar olarak ortaya çıkmaktadır. Çalışmanın sonuç bölümünde, dijital göçebeliğin ev sahibi ülkeler üzerindeki ekonomik, kültürel ve sosyal etkilerinin gelecekte daha kapsamlı biçimde araştırılması gerektiği belirtilmektedir. Ek olarak, dijital göçebelerin yerel toplumlarla kurdukları ilişkiler, uzun vadede ortaya çıkan uyum/uyumsuzluk süreçleri ve ülkelerin geliştirdiği özel vize programlarının ne kadar işlevsel olduğu gibi temaların yeni araştırmalara kapı aralayacağı ifade edilmektedir. İlerleyen çalışmalarda, dijital göçebeliğin ev sahibi ülkelerde yarattığı sosyal ve ekonomik etkiler, yerel topluluklarla kurulan etkileşimler ve ülkelerin uyguladığı vize/vergi politikalarının sonuçları daha kapsamlı biçimde ele alınabilir. Bu tür analizler, dijitalleşmenin hareketlilik dinamiklerini ve iş gücü piyasalarını nasıl dönüştürdüğünü daha bütüncül şekilde anlamaya katkı sağlayacaktır.

Sonuç

Dijital göçebelilik olgusu, bireylerin yaşam alanlarını ve çalışma biçimlerini yeniden şekillendirirken, kırsal alanların modern yaşam içindeki rolünü de dönüştürmüştür. Kent yaşamının yüksek maliyetleri, çevresel stres faktörleri ve bireylerin doğayla uyumlu bir yaşam arayışları, kırsal alanları cazip hale getiren başlıca unsurlar olmuştur. Bu bağlamda, yeni medya platformlarının kırsal yaşamın avantajlarını görünür kılmadaki rolü dikkat çekicidir. Sosyal medya, bilgi paylaşımının ötesinde, insanların yaşam tercihlerini etkileyen önemli bir ilham kaynağıdır.

Yeni medya içerikleri, kırsal yaşamın cazip yönlerini öne çıkarırken, bireylerin bu hayat düzenine geçiş sürecinde daha hazırlıklı olmalarını sağlamaktadır. Ancak, bu içeriklerin bazen kırsal yaşama dair idealize edilmiş bir algı yaratabileceği ve bireylerde gerçeklikten uzak beklentiler oluşturabileceği unutulmamalıdır. Bu durum, özellikle yeni bir yaşam biçimine uyum sürecinde zorluklarla karşılaşan bireylerde hayal kırıklıklarına yol açabilir. Bu nedenle, medya içeriklerinin kırsal yaşamın hem avantajlarını hem de zorluklarını dengeli bir şekilde sunması önemlidir.

Dijitalleşme ve kırsala dönüş arasındaki ilişki, ekonomik ve sosyal boyutlarıyla da tartışılmayı hak etmektedir. Kırsalda yeni medya ve dijitalleşmenin etkisi, bireylerin ekonomik bağımsızlıklarını artırırken, kırsal ekonomiye katkı sağlayacak yeni fırsatlar yaratmıştır. Ancak, dijital altyapı eksiklikleri, kırsala dönüş yapan bireylerin karşılaştığı temel sorunlardan biri olmaya devam etmektedir. Bu durum dijital göçebelilik hareketinin sürdürülebilirliği açısından kritik bir unsur olarak ele alınmalıdır.

Dijital göçebelilik ve kentten kırsala dönüş, modern dünyanın değişen yaşam pratiklerini ve bireylerin yeni yaşam arayışlarını temsil eden önemli bir dönüşüm sürecidir. Bu süreçte yeni medya, bireylerin karar alma süreçlerinde etkili bir araç olarak öne çıkmıştır. Özellikle pandemi döneminde, bireylerin sağlıklı ve sürdürülebilir bir yaşam arayışlarının artması kırsal alanlara olan ilgiyi hızlandırmıştır. Ancak bu dönüşümün sürdürülebilir bir şekilde ilerlemesi için altyapı eksikliklerinin giderilmesi, dijital eşitsizliğin azaltılması ve bireylerin kırsal yaşama uyum sürecinin desteklenmesi gerekmektedir. Yeni medya platformlarının bu süreçte yalnızca motivasyon kaynağı olmakla kalmayıp, beraberinde bilgi ve deneyim paylaşımı için bir rehber olarak işlev görmesi büyük önem taşımaktadır.

Gelecekteki araştırmalar, yeni medya platformlarının kırsala dönüş kararları üzerindeki etkisini daha ayrıntılı bir şekilde inceleyebilir. Bu kapsamda, içeriklerin bireylerin algılarını nasıl şekillendirdiği ve davranış değişikliklerine nasıl yol açtığı üzerine odaklanılabilir. Kırsal yaşamı cazip gösteren içeriklerin idealize edilip edilmediği ve bu içeriklerin bireylerde nasıl beklentiler oluşturduğu derinlemesine araştırılabilir. Öte yandan, dijital göçebelik ve yerel toplum etkileşimleri de gelecek çalışmalarda dijital göçebelerin yerel topluluklarla olan ilişkileri ve bu etkileşimlerin sosyal, ekonomik ve kültürel boyutları üzerinden incelenebilir. Özellikle, kırsalda yaşayan yerel halkın bu yeni göç dalgasına adaptasyonu ve ortaya çıkan fırsatlar veya çatışmalar araştırılabilir. Bu çalışmalar, kırsalda sosyal uyumu destekleyecek politikalar geliştirmek açısından da faydalı olabilir. Yeni medya platformlarının geleneksel bilgi ve kültürün korunmasındaki rolü de daha kapsamlı bir şekilde ele alınabilir. Son olarak kırsala dönüş sürecinin bireylerin psikososyal durumları üzerindeki etkileri incelenmesi gereken önemli noktalardan biridir. Bu bağlamda dijital göçebelerin yalnızlık, aidiyet duygusu ve dijital stresle baş etme stratejileri gibi konular üzerinde incelemeler yapılabilir.

Yazar Katkıları: Konsept – E.I.; Tasarım – E.I.; Denetim – E.I.; Kaynaklar – E.I.; Malzemeler – E.I.; Veri Toplama ve/veya İşleme - E.I.; Analiz ve/veya Yorum - E.I.; Literatür Taraması - E.I.; Yazma - E.I.; Eleştirel İnceleme - E.I.; Diğer – E.I.

Çıkar Çatışması: Yazar, bu çalışma için herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek ve Teşekkür: Yazar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Author Contributions: Concept - E.I.; Design - E.I.; Supervision - E.I.; Sources - E.I.; Materials - E.I.; Data Collection and/or Processing - E.I.; Analysis and/or Interpretation - E.I.; Literature Review - E.I.; Writing - E.I.; Critical Review - E.I.; Other - E.I.

Conflict of Interest: The author declare that there is no conflict of interest.

Financial Disclosure and Thanks: The author declared that this study has received no financial support.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Kaynaklar

- Akın, M. Ş. (2021). Dijital göçebelik: Deneyim ve özgürlük. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 21(1), 41-52. <https://doi.org/10.30976/susead.799881>
- Ak Kuran, S., & Kuran, H. (2022). Toprağa dönüşçüler: Türkiye özelinde bir saha araştırması. *Mülkiye Dergisi*, 46(1), 63-99.
- Albayrak, L. (2021). Pandemi sürecinde köye dönüş; kırsalın ekonomik ve kültürel yapısında yaşanan gelişmeler, Artvin örneği. *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(20), 63-75. <https://doi.org/10.46790/erzisosbil.961933>
- Almeida, M. A., Correia, A., Schneider, D., & de Souza, J. M. (2021). COVID-19 as opportunity to test digital nomad lifestyle. *Proceedings of the 2021 IEEE 24th International Conference on Computer Supported Cooperative Work in Design*, 1209-1214. <https://doi.org/10.1109/CSCWD49262.2021.9437685>
- Avcı, C. (2023). Dijital ekoloji 1: Geleneksel bilginin medya serüveninde YouTube'daki tarım ve hayvancılık temalı içerikler. *Folklor Akademik Dergisi*, 6(2), 903-919. <https://doi.org/10.55666/folklor.1319824>
- Bağrıyanık, B. (2022). İletişimin Akışkan Hâli: İnternet. *Sosyal Medya Mecralarında Sosyoloji*. (ed.). Sait Gülsoy, s. 3-22. Kriter.
- Bahri, M. T. (2024). Evidence of the digital nomad phenomenon: From "reinventing" migration theory to destination countries readiness. *Heliyon*, 10 (2024). <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e36655>
- Bozdoğan, M., & Özuz Dağdelen, E. (2022). Seyahat, çalışma ve boş zamanın kesişiminde yeni bir grup: Dijital göçebeler. *İnsan Hareketliliği Uluslararası Dergisi*, 2(2), 270-297.
- Cook, D. (2023). What is a digital nomad? Definition and taxonomy in the era of mainstream remote work. *World Leisure Journal*, 65(2), 256-275. [10.1080/16078055.2023.2190608](https://doi.org/10.1080/16078055.2023.2190608)
- Demirel İli, N. (2023). Dijital göçebelerin Türkiye algısı. *Journal of Recreation and Tourism Research/JRTR*, 10(1), 30-56. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7783445>
- Gülsoy, S. (2017). Bir Uyarılma Denemesi: Dijital Oyunlarda Sahne. *Sosyoloji Divanı*, 9, 149-164.
- Gülsoy, S. (2019). Medya ve Kültür II. *Kültür ve Toplum*. (ed.). Mevlüt Özben. s.185-220, Bilge Kültür-Sanat.
- Gümüş, T. (2023). Sanal-dijital kültür ortamında yerel imgesi: YouTube örneklemi. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 11(37), 298-313. <https://doi.org/10.33692/avasyad.1402050>
- Hannonen, O. (2020). In search of a digital nomad: Defining the phenomenon. *Information Technology & Tourism*. <https://doi.org/10.1007/s40558-020-00177-z>
- Hermann, I., & Paris, C. M. (2020). Digital nomadism: The nexus of remote working and travel mobility. *Information Technology & Tourism*, 22, 329-334. [10.1007/s40558-020-00188-w](https://doi.org/10.1007/s40558-020-00188-w)

- Kaya Deniz, A. (2019). Dijital çağın hedonist çalışanları: Dijital göçebeler. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (5), 101-113. <https://doi.org/10.21733/ibad.603406>
- Özdemir, Ş. (2020). Tüketim karşıtı yeni yaşam biçimi köye dönüşün medyada sunumu: Yeni köylüler örneği. *Erciyes İletişim Dergisi*, 7(2), 833-852. <https://doi.org/10.17680/erciyesiletisim.698143>
- Storey, J. (2023). *Kültürel teori ve popüler kültüre giriş*. (çev.). Sait Gülsoy, İsmail Öz. Bilge Kültür-Sanat
- Sürer, A.G. (2021). Covid-19 sürecinde kentten kırsala dönüş. *Kapadokya Coğrafya Dergisi*, 1(3), 1-12.
- Şişecioğlu, Ş. (2022). SMS, anlık mesajlaşma uygulamaları, sosyal medya ve yeni toplumsal hareketler. *Sosyal Medya Mecralarında Sosyoloji*. (ed.). Sait Gülsoy, s.23-50. Kriter.
- Taşdelen, H. (2023). Dijital göçebeler perspektifinden Türkiye imaj algısına yönelik nitel bir çalışma. *Selçuk İletişim*, 16(2), 293-322. <https://doi.org/10.18094/josc.1286057>